

Cetatea Cavalerilor

Fondator, Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
 Editor, Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
 Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 - ISSN-L 2734 - 6889

MIRCEA VULCĂNESCU – Dără de Pământ străbun și Fărâma de Cer strămoșesc (1)

Prof. Dr.GHEORGHE CONSTANTIN NISTOROIU

*„Mircea Vulcănescu a fost mare în viață;
 a fost și mai mare în moartea lui.
 Iată o moarte de adevărat filosof.”
 (Pr. Nicolae Grebenea)*

FILOSOFUL

Înainte de a purcede la suișul cernerii metafizico-mistice, a vulcanicului filosof, să ne oprim o clipă în drum, vorba poetului Antonio Machado, al Patriei lui CID CAMPEADOR – Rodrigo Diaz de Bivar (c. 1040-1099), arhetipul Cavalerului spaniol, așa cum Mircea Vulcănescu a fost arhetipul Cavalerului valah: „Drumețule, nu există drum,/ Drumul se face mergând!”

Să ne întoarcem din drum înspre București, privind alegerea Cetății lui Bucur, drept capitală. „A fost cândva doi oameni care au văzut clar în privința asta. Inginerul N. Theodorescu și regina Maria, care s-au grăbit să-i împărtășească gândurile. Au visat acești doi oameni, în același timp idealști și realiști, o capitală a României așezată în Ardeal, pe lângă Brașov sau Făgăraș, la cotul Oltului, Codlea sau Țara Bîrsei.

Trebuia să fie așezată capitala în miezul țării românești, la adăpostul munților, deopotrivă departe de toate hotarele, într-un loc de unde puteau porni căi la toate capetele țării, ca picioarele unui păianjen.

Trebuia să ducă această capitală vreo jumătate de milion de români în coasta secuimii, pivot serios pentru o operație de naționalizare a Mureșului de Sus, care s-ar fi făcut firesc, sub influența absorbantă a masei, fără nici o siluire...

S-a opus, firește, ca totdeauna, alt român, care avea pe vremea aceea barbă mare. A rostit sentențios, cum îi e obiceiul, că „un popor care nu e în stare să-și apere Capitala așezată-n câmp deschis e nevrednic să o aibă”, și așa i-a fost de mare barba, că a întunecat fața luminii. Și am rămas cu Bucureștii unde e, așa cum e!” (Mircea Vulcănescu, Dimensiunea Românească a Existenței, op. cit., p. 31-32)

Savantul Iorga, căci despre el este vorba, nu că nu realiza punctul strategic și chiar inespugnabil al mutării capitalei în Ardeal, dar pentru faptul că nu i-a venit lui ideea, nu a fost de acord.

Întru filosoful și economistul Mircea Vulcănescu, totdeauna a pulsat Marele Român, Mărturisitorul creștin care, s-a dăruit cu toată ființa sa întru ființa Neamului său, întru ispita Daciei Mari, a Străbunilor daci, a pământului sacru din care au odrăslit Mamele, Eroii, Geniile, Martirii și Sfinții, care asemeni Mântuitorului Hristos și Fecioarei Maria l-au fascinat permanent.

„Prin codrii uitați de lumină grăbește spre Nord biruitul./ Încă o dată, mai vrea să-și adune vitejii,/ să lupte cu Cesarul Romei./ Sufletul lui arde de iubirea pământului – tată./ De-ar fi zeu, ar da suflet copacilor uriași/ ce-l cuprind sub bolta lor/ largă și plină de murmur.// Pe norii zenitului zeei au hotărât./ Cu rază de soare, Jupiter/ luminează calea romanilor cari grăbesc după Rege.../ În balanța de aur, talgerul lui se ridică.../ Cu arma muiată la zile de glorie în sânge dușman,/ Regele, liber, pe pământ încă liber, săvârșește jertfa./ În zidul cetății de munți și de râuri, sufletul lui părintesc ocrotește, etern, dăinuirea Daciei.” (Vasile Pârvan, Memoriale – Parentalia. XXVI Septemvrie MCMXIX.)

Întotdeauna pe Moșii și Strămoșii noștri i-au hărăzit să-și lege soarta, destinul de Pământul de jos unde și-au înfipt adânc rădăcinile și de Cerul de sus unde și-au rezemat vârfulurile, frunțile.

„Harta unei țări, figura ei întipărită pe pământ și văzută de sus, nu e niciodată o înfățișare searbădă a pământului. Ea implică întotdeauna o interpretare a acestui pământ, o coordonare în sistem

Cetatea Cavalerilor

a puțințelor de viață și de legături pe care le oferă, o înțelegere, o trăire, o plămădire a lui, aș zice o recreare, în funcție de intențiile unui popor.

Un lanț de munți, o câmpie sau o apă pot fi, după împrejurări, bariere sau căi de contact. Singură intenția, voința socială hotărăște.” (Mircea Vulcănescu, Dimensiunea...op. cit., p. 28)

Toată aceste Cetăți naturale, acest DAR ceresc pe care ni l-a dăruit Dumnezeu, cu diversitatea sa de legătură indestructibilă, de trebuință, de folosință, de continuitate, de dăinuire și de apărare, trebuie păstrat ca pe propria ființă, familie, casă, altar, cu întregul pământ și cu cerurile sale, altfel, năvălesc dușmanii, altfel se încetățenesc pentru mult timp la noi vrăjmașii.

Căci, zicea Bădița Mihai prin gura regelui Decebal: „Acei romani?... Ei sunt tiranii lumii.../ Nu sunt supusul lor... nu voi s-o fiu!” (M. Eminescu, Decebal)

„Tot mai departe pătrund... în codrii tăiați fără milă, în tot mai largi luminișuri... Prin satele Daciei se văd pretutindeni fețe străine; din împărăția cea fără margini curg mereu oameni noi, care se așează pe plaiurile patriei.”(Vasile Pârvan, Memoriale – Parentalia)

Pământul acesta sfânt cu tot ce a hărăzit Dumnezeu să se așeze, să cânte, să viețuiască, să trăiască, să se înmulțească, să se zidească pe el este numai al nostru și-al lui Dumnezeu!

Pământul este al celor care l-au apărât cu propriul lor sânge, al celor care au clădit viață pe el, al celor care au arat, au semănat, au cules, al celor care au sădit, au crescut, au înmulțit copacii, pomii, grădinile, florile, livezile, al celor care au întemeiat Patria, Familia, Școala, Biserica, al Moșilor și Strămoșilor noștri și al urmașilor, urmașilor lor, care sunt demni de înaintașii lor.

Același Luceafăr se aprinde prin graiul Marelui Rege Decebal: „O, pământ dulce, de-aș putea/ Să te sărut etern lăcaș al păcii...” (M. Eminescu, Decebal)

Pământul nostru sfânt, pământul nostru dulce din care a odrăslit un Cer de Sfinți, Eroi, Martiri. „Sângele de martiri e grâul ce rodește înmiit:/ Curând, târziu, odată, dar însă nelipsit.” (Grigore Alexandrescu, Opere Complete – Poezii și Proză, Cugetarea – Georgescu Delafras, București)

„Spre Porțile Măririi/ se urcă și coboară/ Eroi Răsplătirii și-ai Jertfei/ pentru Țară.// Și-n țărână/ sub ruini,/ ni-s strămoșii/ -morți divini-/ singurele rădăcini.// Iar deasupra/ tuturor/ cerul nostru,/ cerul lor,/ singurul îndurător.” (Traian Dorz, Nemurirea neamului dacoromân)

Creat după Chipul lui Dumnezeu, Valahul trebuie să rămână întreg, oriunde se află, oriunde merge, oriunde se așează, afundându-se în sinele său sacru, în acea icoană sfântă, nu a năzui spre altceva mai jos..., ci a străluci în ceea ce este menirea lui, prin inima și sufletul său, lăsând să vorbească pururea iubirea, adevărul, ruga, libertatea, cântarea, frumosul, dăinuirea.

Dacoromânul și pământul țarinei lui trebuie să conviețuiască într-o armonie a firii liturghice, naturale, pentru a deveni apoi sacerdotul Liturghiei cerești, al slăvitei Învieri hristice.

„Ca și la traci, continuă filosoful Vulcănescu, două inimi se zbat în pieptul oricărui român.

Una ține de chemarea pământului – de legătura omului cu cele de aici, ca unealtă a pământului lui Dumnezeu. Vedenia lui e vedenia pământului, măsura lui e măsura hotarului, orizontul lui e zarea liniștită, așteptarea binecuvântării lui Dumnezeu este căderea ploii, timpul lui e osteneala milei de azi și nădejdea celei de mâine.

Biruința lui nu e jertfă, ci pătrundere de ape adânci. Străinătatea nu se lipește de el, se asimilează, se desface, își pierde alteritatea și se preface – vorba poetului în apă și în pământ.

Alta e chemarea codrului, chemarea singurătății, a vitejiei, a haiduciei. Chemarea culmilor aspre și reci, chemarea apelor și a stelelor ce se oglindesc în ape.

Orizontul ei e spațiul fără sfârșit, spațiul ordonat în care zările se înfrățesc și se țin unele pe altele de mâini, ca și stelele cerului.

Timpul ei este veșnicia. Pentru această vedenie, lumea, viața nu sunt decât un măreț alai, o vastă procesiune stelară, o neîncetată trecere...

Sufletul omului trece din vamă în vamă, în marea liturghie a firii.” (Dimensiunea..., p.50-51)

În fața miracolului cu care Dumnezeu a înzestrat Dacii și străbunii lor, Geții, Pelasgii cu MOȘIA de pământ și cer, unică în lume, în jurul Cetății inexpugnabile, grăia vulcanic și zelos, Mircea: „Origine gândește pământul românesc ca unitate,- adică precum o CETATE, adică îl vede pornind de la un podiș central ce e înconjurat de munți străbătuți în curmeziș de ape, munți înconjurați și ei de câmpii străbătute doar de ape ca de drumuri, până la apele de graniță, câmpii constituind un spațiu de manevră jur-împrejurul CETĂȚII.” (Dimensiunea...,op. cit, p.33)

Dacă vom ști să prețuim DARUL lui Dumnezeu – GLIA străbună, să ne bucurăm de frumusețile ei paradisiace, de bogățiile naturale de basm și să o apărăm cu prețul jertfei supreme, atunci cununa Biruinței, niciodată nu va cădea de pe Fruntea eminesciană a PATRIEI dragi!

Mircea Vulcănescu a fost un mare pelerin, un permanent îndrăgostit de frumusețile Patriei.

„Atâția români culți au fost la Paris, la Viena, la Berlin, la Roma și poate și mai departe. Și totuși, câți din ei au fost la Putna, la Sucevița, la Cozia sau la Horez, câți au văzut Iașii, Alba Iulia, câți au urcat Carpații și câți au coborât apele care vin de la munte, câți au gândit la soarta atâtori Cîmpeni, Cîmpine, Cîmpiniște, Cîmpulunguri?

La târgurile care leagă viața de vale cu viața de șes, la drumurile toate?

Istoria li s-ar fi desfășurat ca pe un fir – Țara Oașului, Șesul Moldovei, munții ei, Țările Ardealului spre Huedin – Munții Apuseni, Retezatul, Rodna, defileurile, Valea Crișului – pe aici, parcă ții în palmă Transilvania.

Cultura românească

România a avut o cultură – ”48 a rupt-o – De refăcut cultura – Răsărit – Apus – Oraș - Sat. Activism – Contemplație – Teocentrism – Antropocentrism.

Călătoriți deci – pentru voi – prin țară, dezghiocați, lăsați-vă furați de frumusețea panoramei munților, coborâți apele, lăsați-vă chiar pătrunși de pretinsa lipsă de stil a orașelor și chiar de farmecul atât de specific duios al mahalalelor noastre.

Să luăm și noi în sufletul nostru ceva din sufletul acestei țări. Și atunci, în orișice domeniu ne vom avînta, sîntem siguri că la capătul drumului ne vom recunoaște în de noi, români!” (Mircea Vulcănescu, Dimensiunea Românească a Existenței, op. cit., p. 35-36)

Cea mai de preț viață a Românului creștin este VIAȚA sa frumoasă, brodată cu platina, aurul și argintul creației geniale și a virtuților cardinalo-creștine, cea ortodoxă, străbună pe care o dăruiește lui Dumnezeu, Maicii Domnului, Patriei, Bisericii lui Hristos și chiar a omenirii.

„Viața mea, grația parașutista mondială, mândră în regalul ei port românesc, Smaranda Brăescu în toamna anului 1932, cea care avea să intre în memoria nemuritoare a legendei, nu înseamnă nimic dacă o păstrez pentru mine. Viața mea o dăruiesc țării. Dar vreau să o dăruiesc frumoasă și încărcată de glorie. Nu mă voi întoarce niciodată, decât victorioasă, fiindcă eu cred în steaua mea.” (Neculai I. Staicu, Calvarul parașutistei-pilot Smaranda Brăescu, în Memoria – revista gândirii arestate, nr. 14)

Între gândirea filosofică, teologică, economică a lui Mircea Vulcănescu, pe lângă activitatea de traducător al lui Rilke, Peguy, Villon, a strălucit și virtuozitatea sa de pianist, din care s-a prelinș și un izvorăș liric, rămas în manuscris, excepție făcând „Trei”, „Alean”, „Atot” și „Asemănare”.

Exercițiul liric al lui Mircea Vulcănescu a fost un joc predilect al slovei în care se răsfața spiritul său, ce a lăsat să se întrevadă și o altă caracteristică a firii marelui Român.

În Litaniile pentru Trei Stări: apă, ghiață și aburi, culmea miracolului, textul liric s-a păstrat într-o servietă a autorului, pe care n-a atins-o la percheziții vigilența securitatea. „Vulcănescu avem dinaintea ochilor tumultul gândurilor care îl asaltau pe autor, așternute rapid pe hîrtie pentru a prinde laolaltă o consistență unitară, într-un continuu pariu fervent la fiecare cotitură de gând..., spre a ne bucura de fascinanta rezonanță în spirit pe care Litaniile ni le transmit.” (Ștefan J. Fay, Mircea Vulcănescu în poezie – Memoria, revista gândirii arestate...)

Litanie= rugăciune lungă.

Litaniile pentru apă, ale lui Mircea Vulcănescu, nu sunt chiar rugăciuni, ci sunt un elogiu adus APEI, prin unduirea spirituală și clipocirea surâsului său, în limpeziri și susuri de înțelepciune.

LITANII PENTRU APĂ

„Apă care curgi la rădăcina vinului/ Apă de folos la botezul creștinului/ Apă fără de care n-ar fi pîine/ Apă care adapi gură de om și de cîine/ Apă care iei forma vasului în care stai/ Apă pe care cu nimic nu poți s-o tai/ Apă care te împarți sub ce-i mai greu/ Și fereci peste el, lacătele lui Dumnezeu/ Apă limpede în care se vede cerul/ Apă care nu poți păstra misterul/ Apă care sari peste stînci, zglobie/ Apă care șerpuiești cu melancolie/ Apă care netezești unghiurile/ Apă care limpezești gândurile/ Apă în care te îmbraci ca-ntr-o haină/ Apă care nu poți păstra nici o taină/ Apă stăpîină pururea curată/ Apă care nu te pleci niciodată/ Apă fără de care n-ar fi cuvînt/ Apă peste care plutește Duhul Sfînt/ Apă care prefaci în grădină pustiul/ Apă după care aleargă tot viul/ Apă pe care Domnul te-a prefăcut în vin/ Apă care stropești florile de crin/ Apă întinsă ca o maramă/ Apă care ești tuturora mamă/ Apă în care raza,

La mulți ani!

Nr. 12(40)/Decembrie 2023

Cetatea Cavalerilor

lumina se frînge/ Apă din lacrima celui care plînge/ Apă de izvor care cântă/ Apă de rîu care cuvîntă.”
(Mircea Vulcănescu, Litanii pentru trei stări, în Memoria – revista gîndirii arestate, nr. 2)

(va urma)

26 Noiembrie 2023
+ Sf. Cuv. Alipie Stâlpnicul